

CUPRINS

PREFAȚĂ	V
BIBLIOGRAFIE	VII
TRANSCRIEREA FONETICĂ	X
ABREVIERI	XIII
REȚEAUA DE LOCALITĂȚI	XIV
DATE DESPRE LOCALITĂȚI	XVI
HĂRȚI INTRODUCTIVE	1
HARTA A. REȚEAUA DE LOCALITĂȚI	2
HARTA B. REPARTIȚIA GRAIURILOR DIALECTULUI AROMÂN	3
LISTA HĂRȚILOR LINGVISTICE	5
LISTA CU MATERIALUL CUPRINS ÎN HĂRȚILE LINGVISTICE	11
HĂRȚI LINGVISTICE	107
LISTA CU MATERIALUL LINGVISTIC NECARTOGRAFIAT (MN)	457
MATERIALUL LINGVISTIC NECARTOGRAFIAT (MN)	460
NOTE (la hărțile lingvistice și la materialul lingvistic necartografiat)	490
ILUSTRAȚII	535

PREFAȚĂ

Atlasul lingvistic al dialectului aromân (ALAR) este prima lucrare de amploare consacrată celui mai important dialect românesc vorbit în sudul Dunării: aromâna. El pune în evidență graiurile românești vorbite în prezent în Grecia, Albania, R. Macedonia de Nord, Bulgaria. Atlasul este rodul unor îndelungate cercetări de teren efectuate de autori timp de peste patru decenii, începând cu anul 1967.

Hărțile lingvistice cuprind întreaga arie geografică sud-dunăreană unde se vorbește în prezent dialectul aromân. Atlasul are o rețea de 61 de localități (32 în Grecia, 12 în Albania, 9 în R. Macedonia de Nord, 8 în Bulgaria). În fiecare dintre aceste localități s-a folosit *Chestionarul Noului atlas lingvistic român pe regiuni*, având 2543 de întrebări. În felul acesta, este posibilă compararea materialului dialectal aromânesc cu cel cuprins în atlasele regionale ale dialectului dacoromân, evidențiind unitatea limbii române vorbite în nordul Dunării și în sudul Dunării (țările balcanice).

În volumul II este publicat integral materialul cules pe teren, care este prezentat pe hărți lingvistice și în liste cu material necartografiat (MN), fiind însoțit de note, pentru întrebările 463–896 din *Chestionar*, capitolele: *Familia, Casa, Curtea*. Spre deosebire de alte atlase, materialul din hărțile lingvistice este redat și în *liste* care însoțesc hărțile. Imaginile etnografice din anexă reliefează păstrarea identității culturale a aromânilor în mediu balcanic. *Atlasul lingvistic al dialectului aromân (ALAR)* permite, pentru prima oară, delimitarea graiurilor aromânei în perspectivă spațială, fapt care nu rezulta din lucrările anterioare de dialectologie. Acesta este un progres important în domeniul geografiei lingvistice. Pentru localitățile anchetate am prezentat, în capitolul *Date despre localități*, informații privind apartenența vorbitorilor dialectului aromân la următoarele grupuri: grămostean, pindean, fărșerot, grabovean, gopeșean-moloviștean.

Prin publicarea *Atlasului lingvistic al dialectului aromân (ALAR)* oferim specialiștilor un material dialectal notat într-o transcriere fonetică riguroasă, care pune în evidență particularitățile lingvistice ale graiurilor aromânei actuale.

Ancheta dialectală pentru localitatea Selenița, Albania (punctul 58 din rețeaua de anchetă) a fost efectuată de Adrian Turculeț. Programul de digitalizare a hărților lingvistice a fost realizat de Vasile Apopei și Silviu-Ioan Bejinariu, de la Institutul de Informatică Teoretică din Iași al Academiei Române. Tuturor le mulțumim călduros și pe această cale.